

Virksomhetsplan 2026/2027

Utskarpen barne- og ungdomsskole

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
1.1 Formål.....	3
1.2 Organisering	4
1.3 Arbeidsmiljø	4
2. Forutsetninger for drift	6
2.1 Budsjett	6
2.2 Sykefravær.....	6
2.3 Demografiutvikling	6
2.4 Deltakelse i skolefritidsordning.....	7
2.5 Uteområdet	7
3. Undersøkelser og resultater.....	8
3.1 Trivsel	8
3.2 Resultater fra nasjonale prøver.....	9
4. Styringskort	9
5. Skole- og kvalitetsutvikling.....	10
5.1 Utfordringer og satsingsområder.....	10
5.1.1 Videreutvikle leseplanen.....	10
5.1.2 Klasseledelse og læringsmiljø.....	10
5.1.3 Tilpasset opplæring og tidlig innsats.....	12
5.2 Tiltak skole- og kvalitetsutvikling	13
6. Koblinger til sentralt planverk	14
7. Kilder.....	15

1. Innledning

Virksomhetsplanen for Utskarpen barne- og ungdomsskole skal beskrive formål, ambisjoner og organisering. Virksomhetsplanen redegjør for læringsmiljø, resultater fra elevundersøkelsen og nasjonale prøver som ikke er unntatt offentligheten, og beskriver skolens satsings- og utviklingsområder.

Sentrale styringsdokument for virksomhetsplanen er kommuneplanens samfunnsdel, budsjett- og økonomiplan, virksomhetsplaner for oppvekst og kultur og virksomhetsplan for skoleavdelingen i Rana kommune. Rektor rapporterer om måloppnåelse og resultater til skolesjef.

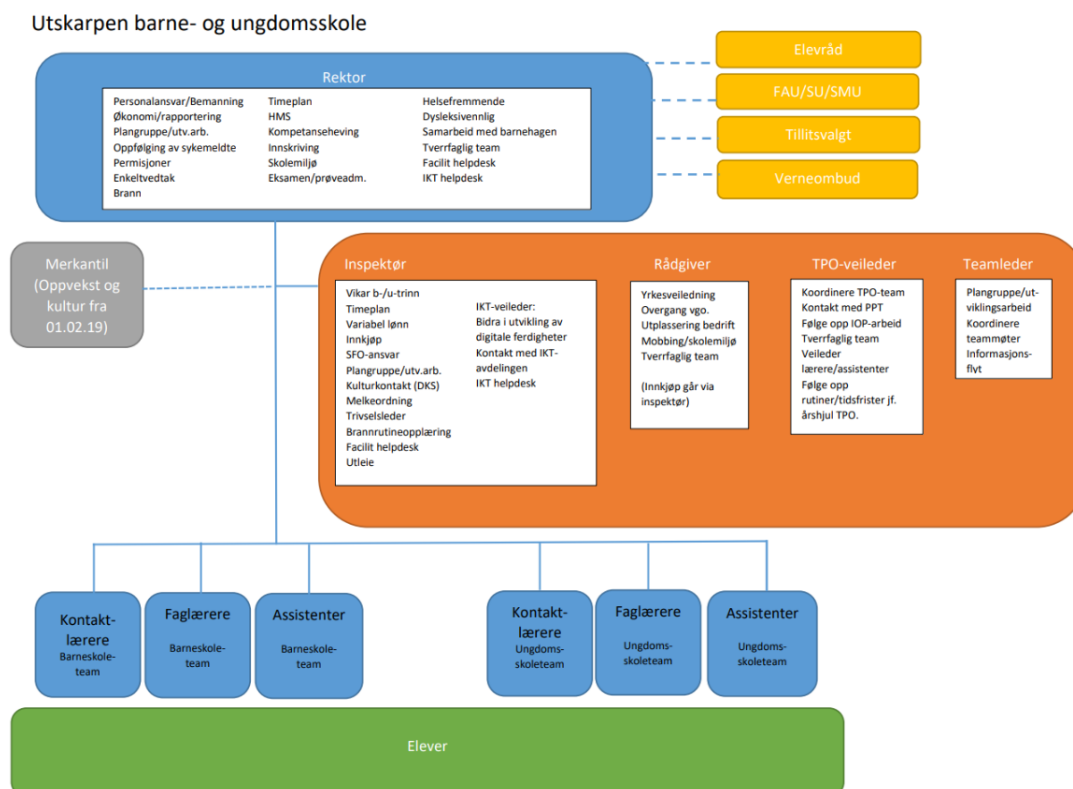
1.1 Formål

Utskarpen barne- og ungdomsskole er en kombinertskole (1.-10.trinn). Skoleåret 2025/2026 er det 72 elever og 15 ansatte. Elevtallet er økende. Skolen ligger i utkanten av Rana kommune omgitt av fjell og fjord og en fantastisk natur. Skolen ble renoverert i 2014 og har, som eneste skole i Rana, eget svømmebasseng.

Skolen arbeider for at alle elevene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø. Elever som har behov for det, skal få hjelp tidlig slik at de får utviklet sitt potensial. Skolens ansatte jobber kontinuerlig med kompetanseutvikling for at vi skal klare å gi alle elevene det de trenger for å lykkes i opplæringen. Utskarpen barne- og ungdomsskoles tilbud til elevene er et viktig bidrag for å sikre gode oppvekstsvilkår i distriktet.

1.2 Organisering

1.3 Arbeidsmiljø

Ved Utskarpen barne- og ungdomsskole har vi et godt arbeidsmiljø. Dette bekreftes av gjennomført 10-faktorundersøkelse november 2024, og gjennomførte medarbeidersamtaler i januar og februar 2026.

2290 Utskarpen barne- og ungdomsskole

Oversikt og sammenligning av alle faktorer.

Tabellen viser resultater for valgt enhet, organisasjonen, landssnittet for tjenestetypen og landssnitt generelt.

Faktor	2290 Utskarpen barne- og ungdomsskole	Rana	Skole, barnetrinn	Norge
1. Indre motivasjon	4.3	4.0	4.0	4.0
2. Mestringstro	4.1	4.0	4.1	4.1
3. Autonomi	4.4	4.0	4.1	4.1
4. Bruk av kompetanse	4.1	3.9	3.9	4.0
5. Mestringsorientert ledelse	4.3	3.7	3.8	3.8
6. Rolleklarhet	4.4	3.9	4.0	4.0
7. Relevant kompetanseutvikling	3.5	3.3	3.3	3.5
8. Fleksibilitetsvilje	4.3	4.1	4.1	4.2
9. Mestringsklima	4.5	3.9	4.0	3.9
10. Prososial motivasjon	4.7	4.4	4.4	4.4

Vi er mest fornøyde med faktorene 9 *Mestringsklima* og 10 *Prososial motivasjon*.

Vi har kultur for å samarbeide og gjøre hverandre gode. Vi vil hverandre vel og føler oss som ett lag. Vi har avsatt tid til samarbeid. Vi har små team, vi deler erfaringer og hjelper hverandre med utfordringer.

Vi ønsker å bidra til at både ansatte og elever lykkes. Vi er et personale som består av mange ja-mennesker. Vi ser nytten av faglige refleksjoner slik at vi drar i samme retning.

Vi ønsker å forbedre skåren på faktorene 4 *Bruk av kompetanse* og 7 *Relevant kompetanseutvikling*. Dette er de samme to faktorene som vi ønsket å forbedre etter forrige 10-faktorundersøkelse i 2022. Siden forrige undersøkelse har vi gått litt opp i skåren på *Bruk av kompetanse* (+0,1), men litt ned i skåren på *Relevant kompetanseutvikling* (-0,3).

Etter 10-faktorundersøkelsen i 2022 hadde vi følgende plan for hvordan faktor 4 skulle forbedres:

- Vi arbeider mye med relasjoner, både elev-elev og lærer-elev
- Scenariotrening for å bli bedre på håndtering av utageringer fra elever
- Vi oppfordrer fagarbeidere til å være mer synlige i undervisningssituasjonen, fortelle det de kan og vise sin kompetanse
- Vi arrangerer temadager der ansatte får brukt sin kompetanse på tvers av fag

Etter 10-faktorundersøkelsen i 2022 hadde vi følgende plan for hvordan faktor 7 skulle forbedres:

- Vi utvikler kompetanse som er relevant for våre oppgaver gjennom skolebasert kompetanseutvikling. Se våre satsingsområder i kapittel 6.
- Det tilbys videreutdanning ut fra skolens behov og ansattes ønsker (udir)
- Vi deltar på aktuelle nettverk så lenge det ikke går ut over forsvarlig drift
- Skolen kjøper jevnlig inn aktuell faglitteratur
- Lærerne har ubunden arbeidstid som bl.a. skal brukes til faglig ajourføring (jf. SFS 2213)

Etter undersøkelsen i 2024 gjorde vi et grundigere arbeid i personalet og fulgte trinnene i oppfølgingsplanen for 10-faktorundersøkelsen. Vi har beskrevet kjennetegn på god praksis (glansbildet): hvordan det ser ut hos oss når vi opplever å få brukt vår egen kompetanse, og hvordan det ser ut hos oss når vi utvikler kompetanse som er relevant for våre oppgaver. Vi har også satt opp konkrete tiltak med ansvarlig og gjennomføringsfrist.

Tiltak med utgangspunkt i målene						
Mål faktor 7 – Relevant kompetanse -utvikling	Konkrete kjennetegn på god praksis - hva er det vi ser/gjør?			Tiltak	Ansvar	Frist
Vi utvikler kompetanse som er relevant for våre oppgaver	Medarbeiderne	Leder	Organisasjonen			
	Vi får delta på kurs, videreutdanning og nettverk.			Kartlegge behov opp mot skolens satsingsområder Tilgjengelige vikarer Teamene ser på mulige løsninger for å lette driften	Ledelsen Skoleeier Teamleder	Mars Kontinuerlig Kontinuerlig
	Vi har en delingskultur og vi har gode refleksjonssamtaler, både formelle og uformelle.			Timeplanfestet tid til intern kompetansedeling, f.eks. 2 fellesøkter høst og 2 fellesøkter vår. Vi trenger en påminnelse og vi må trene på å gjøre det.	Ledelsen	August
	Vi har lav terskel for å be om råd eller hjelp.			Vi har det som fast punkt på teammøter.	Teamledere	Kontinuerlig
		Leder legger til rette for deling og felles refleksjon.		Det settes av tid i fellestid	Ledelsen	

Figur 1 Utklipp fra tiltaksplanen etter arbeidet med 10-faktorundersøkelsen

2. Forutsetninger for drift

2.1 Budsjett

Utskarpen barne- og ungdomsskole har 15 ansatte fordelt på 13,35 årsverk. Skolen har et budsjett for 2026 på 9 415 000 kroner. De siste to årene har skolen fått et svært høyt nedtrekk i budsjett på 16 %, noe som skaper store utfordringer. Årets budsjett er 10 % mindre enn tildelt budsjett for 2025. Budsjettet gir ikke mulighet for forsvarlig drift gjennom 2026. Skolesjef er orientert.

2.2 Sykefravær

Vi har, over år, hatt et høyt sykefravær og jobbet mye med å få det redusert. Sykefraværet for 2025 ble 5,69 %. En fortsatt nedgang fra året før. (Sykefravær skole 4,63%, sykefravær SFO 42,57%)

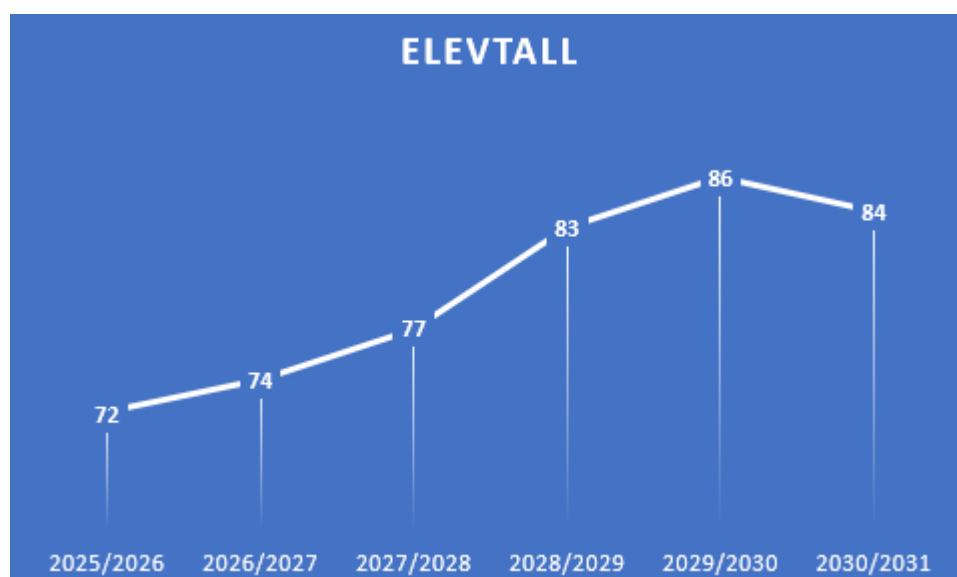
Selv om sykefraværet er relativt lavt i skolen, har vi også annen type fravær som f.eks. avspaseringer/ferier, møter/kurs/eksamensdager, syke barn og permisjoner.

Det er utfordrende for et lite kollegium når mange er borte samtidig, da vi har få ansatte å fordele arbeidsoppgaver på. Det fører til merbelastning på de ansatte som er på jobb. På tross av dette er det høy grad av trivsel i personalet ved skolen.

2.3 Demografiutvikling

Skoleåret 2026/2027 har vi 74 elever ved Utskarpen barne- og ungdomsskole.

Slik ser prognosene ut for elevtallsutviklingen de neste skoleårene. Tallene er basert på barnetall i Utskarpen barnehage, så dette er reelle tall for de neste 5 årene:

2.4 Deltakelse i skolefritidsordning

Utskarpen barne- og ungdomsskole har skolefritidsordning (SFO) fra kl. 7.00 til kl. 16.30 alle skoledager. Vi har ikke SFO i skoleferier og på skolefrie dager. Hvis noen har behov for SFO-plass disse dagene, gjør vi avtale med SFO på Båsmo barneskole. Utskarpen SFO har pr. dags dato god kapasitet og kan innvilge søknad om plass relativt raskt.

Det er gratis kjernetid for elever på 1.-3.trinn. Elevene med gratis kjernetid kan være på SFO etter skoletid og fram til kl. 15.45 hver dag. Da gratis kjernetid ble innført høsten 2022, førte det til en merkbar økning av elever på SFO. Økning i antall elever på SFO har vært positivt for lek og sosialt samspill.

	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025	2025/ 2026	2026/ 2027
Totalt antall elever på 1.-4.trinn	33	27	36	39	36	35	27	24
Antall elever på SFO	1	3	6	15	19	22	18	20
Antall elever som benytter gratis kjernetid				5	8	17	13	14
Andel som benytter SFO i % av totalt antall elever	3,0%	11,1%	16,7%	38,5%	52,8%	62,9%	66,7%	83,3%

Leken står sentralt i vår SFO. Vi legger opp til valgfrihet mellom voksenstyrte- og frie barnestyrte aktiviteter. Vårt fokus er at SFO-tid er barnas fritid og de skal oppleve frihet til å velge den aktiviteten de vil og har lyst til å være med på. Vi har et unikt uteområde som er i daglig bruk til lek og aktiviteter. Vi har god kommunikasjon med foresatte i hentesituasjoner og gjennom VFS. Vi utarbeider 2-måneders aktivitetsplaner som sendes ut til foresatte for å vise noe av innholdet i SFO. Vi gjennomfører årlige trivselsundersøkelser på SFO.

2.5 Uteområdet

I nærheten av skolen har vi mange turmål. De mest brukte er Johanskogen, Sherwoodskogen, fjæra, Bjynnlisletta og Kvitbergan. Disse stedene er mye brukt i ukentlig uteskole.

Skoleområdet er delt i to. Mellomtrinn og ungdomstrinn tilbringer sine friminutt på sørsiden av skolen. Der er det klatrestativ, grusbane for fotball, utebod med diverse utstyr, bordtennisbord i leskur, basketkurver og en asfalt plass med oppmerkete områder for kanonball, basse og paradis. Småtrinnet har sine friminutt på nordsiden av skolen. Der er det et gammelt klatretårn fra 1990-tallet, to husker, to vippehusker, en grusbane med to fotballmål og en utebod som elevene kan leke i.

Våren 2022 ble det meldt inn til skolesjef behov for oppgradering av uteområdet på nordsiden av skolen. Saken har blitt tatt opp i elevråd, FAU og skolens samarbeidsutvalg i flere omganger. Foreldrene og FAU er ivrige på å stille opp på dugnad for å få utbedret uteområdet og de har innhentet priser på ulike lekeapparater og montering av disse. FAU-leder og rektor var i møte med Rana kommunes byggdrift 22.02.2022 for å se på muligheter, men byggdrift sier at de ikke kan gjøre noe før det er blitt en sak for Rana kommune. Skolen kan ikke, ifølge skolesjef, løfte saken. Skolesjef tok saken videre til kommunaldirektør for oppvekst og kultur som sendte forespørselen videre. I en epost av 08.04.2024 bekreftet kommunaldirektør for tekniske tjenester at han skulle se på saken, og siden har vi ikke hørt noe.

3. Undersøkelser og resultater

3.1 Trivsel

Fra 2026 gjennomfører skolen undersøkelsen Klassetrivsel 4 ganger per år. Denne trivselsundersøkelsen skal bidra i vårt arbeid med å sikre at alle elevene skal ha det trygt og godt på skolen. Klassetrivsel er en ikke-anonym undersøkelse som gir oss verdifull informasjon, noe vi ikke får fra Elevundersøkelsen. Vi har gode rutiner på etterarbeidet etter gjennomføringen av Klassetrivselundersøkelsen.

F.o.m. høst 2025 gjennomføres Elevundersøkelsen kun på de obligatoriske trinnene, 7. og 10.trinn.

De resultatene vi har som omhandler trivsel, presenteres for ledergruppa (rektor, undervisningsinspektør og TPO-leder) i november/desember hvert år. Vi har dermed god oversikt over læringsmiljøet i de ulike klassene. Det er generelt sett god trivsel blant elevene ved skolen.

3.2 Resultater fra nasjonale prøver

Læringsresultatene på nasjonale prøver for 5., 8. og 9.trinn ved Utskarpen barne- og ungdomsskole er som regel unntatt offentlighet pga. lavt elevtall i klassene, men rapporteres til skolesjef i vedlegg til denne planen.

Skolen har over flere år sett at vi har lave resultater på 5.trinn, både i lesing, regning og engelsk. For mange elever er det utholdenheten i prøvesituasjonen som er mest utfordrende.

Tendensen ved skolen har vært at elevene har en god faglig utvikling på nasjonale prøver fra 5.trinn og opp til ungdomsskolen.

Skolen har de siste årene satt inn tiltak for å styrke læringsresultatene på 5.trinn:

- Samme kontaktlærer følger klassen over flere år
- Mer tid til lek på småtrinnet, slik at elevene øver opp sosiale ferdigheter og blir trygge i gruppa
- Styrking med ekstra pedagoger og assistenter/fagarbeidere på småtrinnet slik at vi kan gi mer tilpasset undervisning og forebygge individuelt tilrettelagt opplæring
- Dele sammenslåtte klasser i basisfag

Før vi kan konkludere med om tiltakene fungerer eller ikke, må vi følge med over flere år for å se om resultatene bedres over tid.

4. Styringskort

Mål	Status 2022	Status 2023	Status 2024	Status 2025	Måltall 2026	
ØKONOMI						
Netto driftsbudsjett (i tusen)	11 277	11 864	11 867	10 781	9 415	
Netto driftsbudsjett avvik i %	2,55 %	0,24 %	-1,63 %	-14,6 %		

MEDARBEIDERE-ORGANISASJON						
Sykefravær	8,37 %	11,92 %	6,12 %	5,69 %	7%	
Gjennomførte medarbeidersamtaler	100 %	100 %	100 %	100%	100%	

5. Skole- og kvalitetsutvikling

5.1 Utfordringer og satsingsområder

I dette kapittelet beskrives Utskarpen barne- og ungdomsskoles satsingsområder. Vi planlegger å holde fast på disse over en lengre periode. Det tar tid å utvikle en sterk læringskultur.

Det viktigste arbeidet i planperioden, blir å gjennomføre det vi sier vi skal gjøre i vår nye leseplan. Leseplanen skal være en levende plan og vil revideres kontinuerlig. Områder innenfor leseplanen vil være tema på mange av utviklingsøktene våre gjennom 2026.

Klasseledelse og læringsmiljø vil også være regelmessig tema i utviklingstid. Vi skal bruke tid på å gjennomføre Klassetrivsel-undersøkelsen fire ganger pr år, med både for- og etterarbeid. Samtidig må vi vurdere å endre undervisningspraksis siden vi må nedbemanne antall lærere og fagarbeidere. Det vil kunne føre til at vi i mindre grad vil kunne være tett på elevene, både sosialt og faglig. Under temaet klasseledelse, skal vi se nærmere på interaksjonskvalitet.

Innenfor temaet tilpasset opplæring og tidlig innsats, vil vi tilføye deltakelse i prosjekt «Læring i Friluft» gjennom Polarsirkelen Friluftsråd. Her skal vi utarbeide tydelige og konkrete planer for uteskole for 1.-10.trinn.

Utskarpen barne- og ungdomsskoles satsingsområder i planperioden vil derfor være:

1. Videreutvikle leseplanen
2. Klasseledelse og læringsmiljø
3. Tilpasset opplæring og tidlig innsats

5.1.1 Videreutvikle leseplanen

Undervisningspersonalet ved skolen har hevet sin kompetanse ved å gjennomføre Språkløyper. Språkløyper er en nasjonal strategi for kompetanseutvikling i språk, lesing og skriving, igangsatt av Kunnskapsdepartementet. Lesesenteret ved Universitetet i Stavanger har utarbeidet kompetansepakker om temaene, og personalet ved Utskarpen barne- og ungdomsskole har fulgt disse. I etterkant har vi laget vår egen lese- og skriveplan som skal sikre helhetlig progresjon i lese- og skriveopplæringen ved skolen.

Sentrale temaer i leseplanen er grunntanker rundt dysleksivennlig undervisning, forventet lesehastighet, håndskrift, høytlesing, klasselesekurs, lesebestilling, kartlegging og tiltak. Planen har ført til større grad av refleksjon rundt hvordan vi arbeider med lesing og skriving på små-, mellom- og ungdomstrinn. Planen er levende, og emnene i planen må kontinuerlig holdes ved like og videreutvikles.

5.1.2 Klasseledelse og læringsmiljø

God klasseledelse er svært viktig for å skape et trygt og godt læringsmiljø. Hva som er god klasseledelse kan ofte være lite konkret. Vi skal derfor sette oss inn i undervisning gjennom interaksjoner (TTI – teaching through interaction) som ble presentert på TPO-nettverk 6.mai

2026. Her ble klasseledelse konkretisert gjennom underpunktene emosjonell støtte, organisering og læringsstøtte. Selvrefleksjon rundt disse faktorene kan bidra til utvikling av egen klasseledelse.

Læringsmiljø er et begrep som omfatter flere faktorer i miljøet eleven befinner seg i. De viktigste faktorene i læringsmiljøet er:

- Klasseledelse
- Relasjoner mellom elever og lærere (en positiv og støttende relasjon til hver enkelt elev)
- Relasjoner og kultur for læring blant elevene
- Samarbeid mellom hjem og skole
- God ledelse og positiv skolekultur (tydelige forventninger og motivering av elevene)

Alle disse faktorene griper inn i hverandre og vil påvirke hverandre gjensidig og dermed også elevenes læring og utvikling innenfor både faglige, sosiale og personlige forhold. (Hattie, 2009)

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Resultatene fra samtaler med elever, observasjoner og ulike trivselsundersøkelser, viser at de aller fleste elevene ved Utskarpen barne- og ungdomsskole trives godt på skolen, de opplever god støtte fra lærerne og lite mobbing. Likevel har også vi fra tid til annen elever som ikke føler at de passer inn eller som opplever at de ikke får være med i lek. For å sikre at alle elevene har det trygt og godt på skolen, gjennomfører vi en ikke-anonym undersøkelse som heter Klassestrivsel 4 ganger hvert år. Elever som oppgir at de ikke har det trygt og godt blir fulgt opp i etterkant. I denne sammenheng er god dialog med heimen særdeles viktig.

Som ett av flere tiltak for å bygge et godt læringsmiljø, følger skolen programmet Livet&Sånn. Livet&Sånn er et gratis opplæringsmaterieell utarbeidet av Ålesund kommune med støtte fra Møre og Romsdal fylkeskommune. Programmet er en del av Helsedirektoratets program for folkehelsearbeid i kommunene. Programmet inneholder forskjellige tema innenfor emnet sosial læring, bl.a. trygghet, venner, følelser, kropp og familie. Programmet er tilpasset 1.-10.trinn, har mange forskjellige innfallsvinkler på de enkelte tema og inneholder også forslag til hvordan man kan samarbeide med heimen. Vi mener at et slikt program har god innvirkning på skolens miljø.

Gjennom refleksjoner i personalet og felles arbeid med pedagogisk analyse, skaper vi felles forståelse for opprettholdende faktorer og egnede tiltak som kan settes inn når elever opplever utfordringer både faglig og sosialt

På småtrinnet brukes lek som metode for å skape et trygt og godt læringsmiljø. Gjennom lek bygges fellesskap og elevene får trene på sosial samhandling. De lærer seg turtaking, herming, modellering, forhandling, tøyse sinnet, gi og ta, markere, akseptere og begrense seg. De lærer seg å forstå roller og sosial innordning. Vi kan ikke tvinge vennskap, men vi kan hjelpe alle til å få daglige vennskapsopplevelser. Lek bidrar til å skape tilhørighet og vi-følelse for alle. (Imenes, 2025)

5.1.3 Tilpasset opplæring og tidlig innsats

Utskarpen barne- og ungdomsskole arbeider for at alle elevene skal oppleve mestring gjennom praktisk, variert og relevant undervisning. Vi introduserer elevene for ulike læringsstrategier for at de skal bli bevisste på hvordan de lærer best. På den måten vil de etter hvert kunne ta i bruk de læringsstrategiene som passer best for hver enkelt. Behov for tidlig innsats kan oppstå gjennom hele grunnskoleløpet. Gjennom observasjon og kartlegging blir egnede tiltak av større eller mindre omfang satt i verk så tidlig som mulig på alle trinn. Tidlig innsats kan også gjelde sosiale forhold. I den sammenhengen vises til avsnittet Klasseledelse og læringsmiljø.

Skolen og SFO er helsefremmende og legger vekt på fysisk aktivitet i styrte og frie aktiviteter ute og inne. I tillegg har barneskolen fast uteskole en halv dag hver uke hele skoleåret og ungdomsskolen har hver vinter uteskole to/tre timer i uka i 5 uker. Uteskole er en naturlig arena for tilpasset opplæring, variasjon og tidlig innsats. Dette underbygges av forskning, bl.a. av Arne Nikolaisen Nyjordet ved Høgskolen i Hedmark, som viser viktigheten av å bruke ulike arenaer for læring. Uteskole skaper variasjon i bruk av lærestoff, variasjon i bruk av arbeidsmåter, variasjon i bruk av læremidler, variasjon i organisering og variasjon i intensiteten i opplæringen. Som oftest gjennomføres uteskole i aldersblandede grupper. Her lærer elevene å respektere hverandre, ta ansvar og vise omsorg gjennom fysisk aktivitet og praktisk læring. Elevene får gjennom uteskole vise andre sider og ferdigheter av hverandre. Aktivitetene tilrettelegger for utvikling av fantasi, lærelyst/arbeidsglede og større grad av mestring. Det er også dokumentert «at fysisk aktivitet i naturmiljø har positive virkninger på fysisk og psykisk helse» (Nyjordet, 2009)

Fra og med høsten 2026 til og med våren 2028 skal skolen delta i et to-årig utviklingsprosjekt innen Læring i Friluft. Gjennom dette prosjektet skal vi styrke bruken av naturen som læringsarena i alle fag. Læring i friluft er en undervisningsmetode som bruker naturen som læringsarena i alle fag og på alle trinn i grunnskolen. Uteundervisning gir økt motivasjon, konsentrasjon og mestring, samtidig som den fremmer bevegelse, utforskning og praktisk læring. Naturen gjør teorien konkret, skaper arbeidsro og gir variasjon som flere elever profiterer på. Prosjektet gjennomføres nasjonalt av [Friluftsrådernes Landsforbund](#), i samarbeid med Sparebankstiftelsen DNB.

Utskarpen barne- og ungdomsskole har vært sertifisert som dysleksivennlig skole siden 2018. En av grunnene til at vi ville bli dysleksivennlig, var ønsket om å ha konkrete tiltak for tidlig å hjelpe elevene både på klassenivå og på individnivå. Vi gjennomfører bl.a. klasselesekurs hver høst i alle klasser og vi lærer alle elevene å bruke effektive rettskrivingsverktøy. På individnivå tilbyr vi brettbøker og digitale læringsressurser der dette er hensiktsmessig, og vi gir opplæring i kompenserende verktøy som f.eks. LingDys. For å holde ved like sertifiseringen, må vi rapportere arbeidet vårt til Dysleksi Norge annet hvert år, og skal rapportere i desember 2026. Vi har tidligere hvert år deltatt på en todagers konferanse for dysleksivennlige skoler i Lillestrøm. Deltakelsen har rullert i personalet slik at flest mulig av personalet har fått kompetanseheving på dette området. På grunn av den økonomiske situasjonen, er ikke

dette lenger mulig. Vi har istedenfor meldt oss inn som fagmedlem i Dysleksi Norge og vil dermed få tilgang til nyttige webinarer som vi skal se i fellesskap.

Skolen har også et svært godt samarbeid med Utskarpen barnehage. Stort sett alle barn som begynner ved skolen har gått i denne barnehagen. Etter jul besøker de eldste barna i barnehagen 1.klasse én gang per måned. I tillegg bruker de eldste barna i barnehagen skolens svømmebasseng og gymsal jevnlig. Barnehagen inviteres på ulike arrangement på skolen, f.eks. generalprøver til forestillinger. På denne måten blir barna kjent med skolen, elevene og lærerne og skolestarten blir tryggere. Ungdomsskoleelevene har også i ulike prosjekter vært i et samarbeid med barnehagen, bl.a. med høytlesing, turer og lek.

Hvordan utnytte knappe ressurser på en mest mulig effektiv måte? Knappe ressurser gjør tidlig innsats og tilpasset opplæring mer utfordrende. Alle ansatte oppfordres til å finne lure løsninger til beste for elevene.

5.2 Tiltak skole- og kvalitetsutvikling

Skolens tiltak	Når
Arbeide med de ulike emnene i lese- og skriveplanen: • Klasselesekurs • Håndskrift • Lingdys	Høst 2026
Klasseledelse og læringsmiljø: • Livet&Sånn • Klassetrivsel • Pedagogisk analyse som verktøy • Undervisning gjennom interaksjoner (TTI – teaching through interaction): ○ Emosjonell støtte ○ Organisering ○ Læringsstøtte	• Kontinuerlig, månedlig • 4 ganger pr. år, uke 37, uke 48, uke 4, uke 17 • 2026 • Høst 2026
Tilpasset opplæring og tidlig innsats: • Praktisk, variert og relevant undervisning • Helsefremmende skole • Dysleksivennlig skole • God overgang mellom barnehage og skole • Delta i prosjekt Læring i Friluft	• Kontinuerlig • Implementert • Kontinuerlig • Kontinuerlig • 2026 - 2028
Kompetanseheving i form av videreutdanning, kurs og nettverk • Skolens framtidige behov: ○ Undervisningskompetanse praktiske estetiske fag ○ Begynneropplæring ○ Veilederkompetanse/rådgiverkompetanse ○ Kvalitetsutvikling for SFO	• Kontinuerlig

6. Koblinger til sentralt planverk

Rana kommunes *Kommuneplan 2024-2036* forteller oss at kommunens visjon er:

Norges grønne industrihovedstad – framtida er fornybar

Rana kommune har fire hovedsatsingsområder. Disse er:

- Grønn utvikling
- Vekstkraft og attraktivitet
- Livskvalitet og mestring
- Framtidsretta infrastruktur

Disse hovedsatsingene og tilhørende strategier som er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel, skal styre utviklingen i ønsket og bærekraftig retning, og møte kommunens utfordringer. (Kommuneplanen, s.7)

Slik jobber Utskarpen barne- og ungdomsskole med de fire hovedsatsingsområdene:

Grønn omstilling
• Utefag – lære å bli glad i naturen og ta vare på den (Læring i Friluft) • Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema
Vekstkraft og attraktivitet
• Dysleksivennlig skole • Helsefremmende skole • Månedsbrev til elever og foresatte – «Utskarpen Skolenytt» • Demokrati og medborgerskap som tverrfaglig tema • Samarbeid med barnehage, bosenter, butikken og «Til Elise» • Aktivt elevråd og elever som engasjerer seg i politiske avgjørelser
Livskvalitet og mestring
• Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema • Vi følger programmet Livet&Sånn, et program for sosial læring og folkehelsearbeid • Trivselsledere og fadderordning
Framtidsrettet infrastruktur
• God tilgang til digitalt utstyr og stabilt nett • Digital enhet til alle elever på 2.-10.trinn

7. Kilder

Evensen, K. (2021) *Helhetlig vurderingspraksis i skolen*. Bergen: Fagbokforlaget.

Eriksen og Lyng (2018) *Elevenes psykososiale miljø – Gode strategier, harde nøtter og blinde flekker i skolemiljøarbeidet*, Bergen: Fagbokforlaget.

[Friluftsrådernes Landsforbund](#)

[Grunnskolen Informasjonssystem](#)

Hattie, J. (2009): *Visible learning. A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. New York: Routledge.

Imenes, Anne-Kristin, psykologspesialist, presentasjon: *Tilhørighet og VI-følelse for alle*, Nordland Oppvekstkonferanse 2025.

Jordet, Arne Nikolaisen (2009) *Uteskole og tilpasset opplæring*. Høgskolen i Hedmark

[Livet&Sånn](#)

[Språkløyper, Kompetanseutvikling i språk, lesing og skriving – for ansatte i barnehager og skoler, Lesesenteret, Universitetet i Stavanger](#)

[Statistikk for grunnskole - analysebrett](#)

www.udir.no:

- [Tilpasset opplæring](#)
- [Å arbeide med tverrfaglige temaer](#)